

Ұлттық Банк басшысы Сенатта «Төлемдер мен төлем жүйелері туралы» заң жобасын ұсынды

Бүгін ҚР Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев ҚР Парламентінің Сенатында «Төлемдер мен төлем жүйелері туралы» ҚР Заңының жобасы бойынша баяндама жасады. Ұлттық Банк басшысы атап өткендей, бұл заң жобасы Мемлекет басшысының мезеттік төлемдер жүйелері операторларының қызметін реттеу мәселесін пысықтау бойынша тапсырмасын орындау үшін, сондай-ақ Қазақстанда төлем жүйелерінің жұмыс істеуінің құқықтық негізін құру және төлемдік қызметтер нарығын реттеу қажеттілігіне байланысты әзірленді.

Д. Ақышев қолданыстағы төлемдер туралы заңның тек банк пен клиент арасындағы қарым-қатынастарды ғана қамти отырып, төлемдер мен ақша аударымдарын жүзеге асыру рәсімдері жөніндегі нормаларды регламенттейтінін түсіндірді. Осылайша, қазіргі заңнамалық база төлем нарығын және оның барлық субъектілерінің қызметін жүйелі реттеуді қамтамасыз етпейді.

Оның айтуынша, жаңа Заңды қабылдау төлем нарығын ұйымдастыру, төлем қызметтерін тұтынушылардың құқықтарын қорғау саласындағы кешенді реттеуді жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Бұдан басқа, қолданылатын халықаралық практикаға сәйкес, төлемдерді жүзеге асыру рәсімдері бойынша нормалар жетілдірілетін болады.

«Жаңа Заңды қабылдағаннан кейін «Ақша төлемі мен аударымы туралы» қолданыстағы Заң бір мезгілде күші жойылды деп танылады», - деп атап өтті Д. Ақышев. Ол заң жобасын қабылдау мемлекеттік бюджеттен қосымша қаржы шығындарын талап етпейтінін айтты.

Қаржы реттеушісінің басшысы бұл заң жобасын әзірлеген кезде төлем жүйелері саласындағы қолданыстағы халықаралық стандарттар және халықаралық қаржы ұйымдарының ұсынымдары, Еуропалық Одақ елдерінің, Сингапурдың, Англияның және осындай арнайы заңдар қабылданған басқа елдердің төлем қызметтері нарығын реттеу жөніндегі оң тәжірибесі ескерілгенін де хабарлады.

«Төлемдер мен төлем жүйелері туралы» Заңды қабылдау ҚР-дағы төлем процесін оңтайландырады – Д.Ақышев

«Төлемдер мен төлем жүйелері туралы» заң жобасын қабылдау төлем нарығының айқындылығын едәуір арттыруға, жаңа ойыншылардың қызметін реттеуді енгізуге және

елдегі төлем процесін оңтайландыруға мүмкіндік береді. Бұл туралы ҚР Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев бүгін ҚР Парламентінің Сенатында сөз сөйлеген кезде мәлімдеді.

Ол «Төлемдер мен төлем жүйелері туралы» Заң жобасының қандай негізгі ережелерді көздейтінін айтып берді.

Біріншіден, бұл төлем жүйелерінің жұмысын регламенттеу. «Бұл бөлікте негізгі ұғымдар көзделген, мысалы, «төлем жүйесі», «оператор» және «төлем жүйелерінің қатысушылары» сияқты ұғымдар, сондай-ақ төлем жүйелерін ұйымдастыру және оның жұмыс істеу тәртібі көзделген. Халықаралық стандарттарға сәйкес оларды жіктеу, атап айтқанда, жүйелік маңызды, маңызды және өзге төлем жүйелерін жіктеу енгізіледі», - деп атап өтті Д. Ақышев.

Екіншіден, бұл төлем қызметтері нарығын реттеу. Ұлттық Банк басшысының айтуынша, заң жобасында нарықтың субъектілік құрамы айқындалады, төлем қызметтері жеткізушілерінің ұғымы және санаттары енгізіледі. Олардың арасында – банктер, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар, төлем ұйымдары, төлем агенттері. Олардың қызметін реттеу режимі, сондай-ақ олар көрсететін қызметтердің нақты түрлері айқындалады.

«Бұл ретте Ұлттық Банкте жеке банктік емес төлем ұйымдарын есептік тіркеу енгізіледі, сондай-ақ төлем агенттерінің жұмыс тәртібі регламенттеледі» - деп толықтырды Д. Ақышев.

Үшіншіден, заң жобасы төлемдер мен ақша аударымдарын жүзеге асыру тәртібін айқындауды көздейді. «Бұл жағынан төлем құралдары, төлемдер мен ақша аударымдарын жүзеге асырудың тәсілдері мен негізгі рәсімдері айқындалады» - деді Д. Ақышев.

«Төлемдер мен төлем жүйелері туралы» заң жобасы қазақстандықтардың мүдделерін қорғайды – Д.Ақышев

«Төлемдер мен төлем жүйелері туралы» заң жобасының шеңберінде төлем қызметтерін тұтынушылардың мүдделерін қорғау үшін бірқатар жаңалықтар көзделді. Бұл туралы ҚР Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев ҚР Парламентінің Сенатында сөз сөйлеген кезде мәлімдеді.

Ол бұл жаңалықтарды атап көрсетті. Мәселен, банктердің төлемдерді 2 күнге дейін, ал 2017 жылғы 1 маусымнан бастап күнбе күн орындау мерзімдері қысқартылды. Бұдан басқа, Ұлттық Банк басшысының айтуынша, жәрдемақылар мен әлеуметтік төлемдерді, тұрғын үй төлемдерін және үшінші тұлғалардың талаптары бойынша азаматтардың банк шоттарынан білім беру жинақтаушы салымындағы ақшаны өндіріп алуға

шектеу енгізіледі. «Заң жобасының шеңберінде банктер тарифтерінің айқындылығы қамтамасыз етіледі, олардың клиентті төлем операциясы жасалғанға дейін комиссия мөлшерімен таныстыру міндеті, сондай-ақ Қазақстанның аумағында төлемдер бойынша шарт талаптарын және тарифтерді ұлғаю жағына қарай біржақты тәртіппен өзгертуге тыйым енгізіледі», - деп хабарлады Д. Ақышев.

Ол заң жобасы арқылы Ұлттық Банк құзыреті айқындалады, төлем жүйелерін және төлем қызметтерін жеткізушілерді мемлекеттік бақылау негіздері бекітіліп беріледі деп атап өтті.